

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4

«15» 03 2019 р.

Заступник голови

Приймальної комісії

Ю.О. Каганов

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня освіти
та
для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступень бакалавра

Освітній рівень: бакалавр

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з «Публічного управління та адміністрування» - з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форми фахового вступного випробування

Випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії відкриває пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти надають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу - 60 хвилин;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету

Білет фахового вступного випробування містить двадцять тестових завдань з чотирма варіантами відповіді, при цьому вірною є тільки одна відповідь. Зміст питань фахового вступного випробування базується на дисципліні «Правознавство».

4. Вимоги до відповіді вступника

Вступник повинен:

- знати матеріал для надання письмової відповіді на питання тесту;
- обрати одну правильну відповідь з групи запропонованих варіантів відповідей в білеті.

II. Критерії оцінювання вступника

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра, фахове вступне випробування містить 20 білетів по 20 питань з чотирма варіантами відповідей. Кожне питання оцінюється в певну кількість балів, а результат тесту (традиційно) залежить від кількості правильно наданих відповідей на питання. Оцінювання тестових завдань здійснюється за такою схемою:

Кількість правильних відповідей	Бали
0	0
1	40
2	80
3	100
4	105
5	110
6	115
7	120
8	125
9	130
10	135
11	140
12	145
13	150

14	155
15	160
16	165
17	170
18	180
19	190
20	200

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабе знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

III. Структура програми

ПРАВОЗНАВСТВО

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Виникнення та історичний розвиток держави і права

Влада та соціальні норми в первісному суспільстві. Причини виникнення держави і права. Теорії виникнення держави та права (договірна, теологічна, психологічна, історична школа права, теорія насилля, патріархальна, космічна, органічна, технократична). Відмежування держави від організації влади первісного суспільства. Відмежування права від соціальних норм первісного суспільства. Роль держави та права в організації суспільства.

Основи теорії держави

Поняття, ознаки та сутність держави. Поняття, ознаки та структура механізму держави. Державна влада, її інститути та поділ влади. Особливості державної влади. Поняття та класифікація функцій держави. Форми держави: форма правління, форма устрою, форма режиму. Поняття, структура та ознаки громадянського суспільства. Поняття, принципи та ознаки правової держави. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави. Шляхи розбудови громадянського суспільства і правової держави в Україні.

Основи теорії права

Поняття та сутність права. Ознаки права. Поняття форм (джерел) права. Основні форми та принципи права. Функції права. Поняття та ознаки системи права. Норма права:

поняття, внутрішня структура. Інститут права. Підгалузь права. Галузь права. Співвідношення системи права та правової системи. Співвідношення системи права та системи законодавства. Поняття та види систематизації нормативних актів. Поняття та структура правового статусу особи.

Правовідносини. Правомірна поведінка, правопорушення і юридична відповідальність

Поняття, ознаки та передумови виникнення правовідносин. Суб'єкти, об'єкти та зміст правовідносин. Прогалини в праві. Усунення та подолання прогалин у праві. Юридичні колізії та способи їх вирішення. Дія нормативних актів у часі, просторі та за колом осіб. Правова поведінка. Поняття та види правомірної та неправомірної поведінки. Правопорушення: склад та види. Поняття та види юридичної відповідальності.

Конституційне право України

Поняття конституційного права і предмет правового регулювання. Джерела конституційного права. Суб'єкти та об'єкти конституційно-правових відносин. Поняття та ознаки Конституції. Загальні засади конституційного ладу України. Основні форми безпосередньої демократії. Поняття та основні принципи виборів в Україні. Виборчий процес та його стадії. Поняття і види референдумів. Державна влада як інститут конституційного права. Поняття, система і види органів державної влади в Україні. Поняття статусу депутата. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади. Система органів місцевого самоврядування в Україні. Система правосуддя в Україні. Функції і повноваження Президента України.

Правовий статус людини і громадянина як інституту конституційного права. Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Конституційні права і свободи людини. Поняття, набуття та припинення громадянства України. Правовий режим іноземців та осіб без громадянства. Поняття прямого народовладдя.

Основи адміністративного права України

Особливості адміністративно-правового регулювання управлінських відносин. Джерела адміністративного права. Поняття, ознаки та види адміністративно-правових відносин. Суб'єкти адміністративного права. Адміністративна правоздатність та дієздатність громадян. Звернення громадян. Запобігання корупції у публічній сфері. Поняття та ознаки органів виконавчої влади. Класифікація та система органів виконавчої влади. Правове становище Кабінету Міністрів України. Президент України як суб'єкт адміністративного права. Державні службовці як суб'єкти адміністративного права. Поняття, види та статус громадських об'єднань. Акти державного управління. Адміністративно-правові методи управління. Адміністративний примус: поняття, види, риси, заходи. Адміністративна відповідальність: поняття, риси, підстави. Адміністративне правопорушення (проступок) та його ознаки. Адміністративні стягнення. Обставини, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність за адміністративне правопо-рушення. Строки притягнення до адміністративної відповідальності.

Основи фінансового права України

Поняття, предмет та метод фінансового права. Джерела фінансового права. Поняття та види державних фінансів. Система органів управління державними фінансами. Фінансова система держави. Поняття, особливості та види фінансово-правових норм. Юридична відповідальність за порушення фінансового, бюджетного та податкового законодавства

Основи трудового права України

Поняття та предмет трудового права. Поняття, сторони, зміст та форма трудового договору. Строк випробування під час прийняття на роботу. Порядок прийняття на роботу. Підстави розірвання трудового договору. Звільнення за ініціативою працівника. Звільнення за ініціативою власника. Поняття та види робочого часу. Поняття та види часу

відпочинку. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Порядок вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.

Основи цивільного права України

Поняття, предмет та метод правового регулювання. Цивільно-правові відносини. Суб'єкти і об'єкти цивільно-правових відносин. Способи захисту цивільних прав особи. Поняття та зміст права власності. Способи захисту права власності. Поняття спадкового права. Спадкове майно. Спадкоємці. Спадкодавці. Час і місце відкриття спадщини. Усунення від спадщини. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом

Цивільно-правові зобов'язання та договори

Поняття зобов'язального права. Підстави виникнення та припинення зобов'язань. Поняття цивільно-правового договору. Зміст договору. Порядок укладення, зміна і розірвання договору. Форми виконання зобов'язань. Строк та місце виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Цивільно-правова відповідальність: поняття, підстави, види. Поняття, об'єкти та суб'єкти авторського права. Захист авторського права.

Основи сімейного права України

Поняття та предмет правового регулювання сімейного права. Поняття, умови та порядок укладення шлюбу. Перешкоди до укладення шлюбу. Припинення шлюбу. Особисті та майнові права та обов'язки подружжя.

Особисті й майнові права та обов'язки батьків і дітей. Поняття опіки і піклування. Органи опіки і піклування. Поняття усиновлення. Права та обов'язки усиновителів та усиновлених.

Основи кримінального права України

Поняття кримінального права і предмет правового регулювання. Поняття та ознаки злочину. Класифікація злочинів. Склад злочину. Поняття співучасті у злочині. Поняття та підстава кримінальної відповідальності. Обставини, які виключають кримінальну відповідальність. Поняття та ознаки кримінального покарання. Система і мета кримінального покарання. Амністія. Помилування.

IV. Список рекомендованої літератури

Нормативна

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Прийнятий 7 грудня 1984 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. - 1984 - додаток до №51. – Ст. 1122.
3. Кодекс законів України про працю: Затверджений Законом України від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1971. – додаток до № 50. – Ст. 375.
4. Кримінальний кодекс України. Прийнятий 5 квітня 2001р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – №25–26. – Ст. 131.
5. Сімейний кодекс України. Затверджений Законом України від 10 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21 – 22. – Ст. 135.
6. Цивільний кодекс України. Затверджений Законом України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 - 44. – Ст. 356.
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49. – Ст.2056.
8. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. // Відомості Верховної Ради України. –2014. – № 13. – Ст. 222.
9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст.170.

10. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. –2011. – № 38. – Ст. 385.

Базова

1. Правознавство: Навчальний посібник / За заг. ред. С.М.Тимченка, Т.О.Коломоєць. – 2-ге вид., стер. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. – 554 с.
2. Правознавство: підручник / А.І. Берлач, С.С.Бичкова, Д. О.Карпенко та ін. ; Київ. нац. ун-т внутріш. справ. - К. : Правова єдність, 2008. - 790 с.
3. Правознавство: навч. посібник / Г. О. Атамась, А. П. Шелепов, А. М. Якутка; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2004. - 251 с.
4. Правознавство : підручник для вnz : [затв. М-вом освіти і науки України] / В. Ф. Погорілко, Г. А. Шпиталенко. - К. : Каравела, 2010. - 591 с.
5. Правознавство навч. посібник / С. В. Дрожжина, О. О. Одінцева, В. О. Кондратьєв та ін. ; ред. С. В. Дрожжина. - 2-ге вид., стереотип. - К. : Знання, 2010. - 350 с.
6. Правознавство підручник / ред. В. В. Копейчиков, А. М. Колодій ; М-во освіти і науки України. - К. : Юрінком Інтер, 2006. - 748 с.
7. Правознавство підручник / ред. О. В. Дзера ; М-во освіти і науки України. - 10-те вид., перероб. і доп. - К. : Юрінком Інтер, 2008. - 847 с.
8. Адміністративне право: навч. посібник : [рек. М-вом освіти і науки України] / Т. О. Гуржій; М-во освіти і науки України. - К. ; Х. : КНТ ; Бурун і К, 2011. - 679 с.
9. Адміністративне право України. Академічний курс : у 2 т. / [гол. ред. кол. В. Б. Авер'янов. – К. : Юрид. думка, 2004. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 584 с. Т.2: Особлива частина.– К. : Юридична думка, 2009. – 600 с.
10. Адміністративне право України: підручник / Т. О. Коломоєць (заг. ред.). – К. : Істина, 2009. – 475 с.
11. Болотіна Н.Б. Трудове право України: Підручник. – 5-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 20012. – 860 с.
12. Вінник О.М. Господарське право. Навчальний посібник. 2-ге видання, змінене та доповнене. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність».- 2012. –1007 с.
13. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / за ред.: В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 4-е вид., переробл. і допов.– Х. : Право, 2010.– 456 с.
14. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / за ред.: В. В. Сташиса, В.Я.Тація.– 4-е вид., переробл. і допов.– Х.: Право, 2010.– 608 с.
15. Сімейне право України: Підручник / Л. М. Баранова, В. І. Борисова, І. В. Жилінкова та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової та І. В. Жилінкової. - К.: Юрінком Інтер, 2006. — 264 с.
16. Цивільне право України: Підручник: У 2-х т. / Борисова В. І. (кер. авт. кол.), Баранова Л. М., Жилінкова І. В. та ін.; За заг. ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – К.: Юрінком Інтер, 2011.– Т. 1.– 480 с.

Голова фахової
атестаційної комісії

Н.Г. Метеленко